

Izdaja vsak
četrek. —
Cena vsak je
K 10.— na
telo. — (Za
nemške K
12.—) —
Amerike in druge tuje države K 16.—)
— Posamezne številke se prodajajo po
30 vinarjev.

DOMOLJUB

Špiti se do-
piat se poi-
ljajo: Ured-
ništvo „Do-
moljuba“,
Ljubljana, -
Kapitarjeva
ulica. — Naročnina, reklamacije in in-
serati pri Upravitstvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Kapitarjeva ulica

**GLASILO JUGOSLOVANSKE
: : KMETSKÉ ZVEZE : :**

Ljubljanska vlada se krha.

Stališče deželne vlade za Slovenijo je omajano. Javnost je uvidela, da tako, kakor doslej, ne more več dalje iti. Treba bo temeljitih izprememb, da dobimo zopet vlado, do katere bo imelo ljudstvo zaupanje. »Domoljub« je že par mesecev opozarjal na grehe, ki jih je delal podpredsednik deželne vlade, dr. Žerjav, v upravi Slovenije. Na merodajnem mestu ga niso poslušali. Sedaj je morala nastopiti kriza. Zahrbtnege, državi škodujočega ravnanja dr. Žerjavovega ni mogel in hotel nihče več prenašati.

Pred par tedni so poklicali socijalisti svoje zastopnike iz vlade. Zaradi lepšega so navedli par razlogov, ki pa ne držijo. Socijalistom se je pod sedanjo vlado nad vse dobro godilo. Imeli so moč preko svojega števila in ravno v tem času so tudi brezobzirno utrjali svoje organizacije. Če so sedaj izstopili, so to storili samo radi tega, ker to za njihovo stranko bolj kaže. Odgovornosti ne marajo nositi in prevzemati, zabavljali, kričali in agitirali bodo pa na vse grlo. Z izstopom socijalistov je bila naša deželna vlada okrnjena. Postavljeni smo bili pred vprašanje, da jo izpopolnimo ali docela obnovimo. Po tem, kar se je v zadnjem času dogodilo, ni misliti na izpopolnitev, ampak le na obnovo.

Liberalna stranka je namreč po raznih svojih zastopnikih začela s korupcijo in samopašnostjo, kar bi znalo resno ogrožati državne koristi, ako bi se to še nadalje trpelo. Podpredsednik deželne vlade, dr. Žerjav, ki bi bil radi svojih nekdanjih gospodarskih grehov v vsaki drugi stranki na vodilnem mestu nemogoč, je igral v deželni vladi nečedno vlogo. Na račun zdravih in urejenih razmer ter na račun in škodo pravega demokratizma je počenjal stvari, ki se v urejeni državi brez velike škode ne smejo trpeti. Pri državnih gozdovih je ščitil in prednost dajal raznim kapitalistom in svojim strankarjem, naše kmete je z neprijazno besedo odslovil. Ne da bi vprašal svoje tovariše v vladi, je izdajal dalekosežne ukrepe, ki so povzročili celo v liberalni stranki veliko ogorčenost. Dal je po ministru Pribičeviču brez vsake preiskave prestaviti tri okrajne glavarje, v Črnomlju celo slugo. Takoj na to je minister seveda to budalost preklical in možje so ostali na svojih mestih. In kar je posebno nespodobno: dr. Žerjav je to utajil. Podobno je naredil pri imenovanju poverjenika za agrar-

no reformo. Dr. Poljak, minister za agrarno reformo, je sam rekel, da je imenoval dr. Lukana na pismeno priporočilo dr. Žerjavovo, a dr. Žerjav je trdil, da ne. Poleg tega je meni nič tebi nič segal v področje svojih tovarišev v vladi, jih tožil v Belgradu in svojevoljno razpolagal z njihovimi uradniki. S takim možem skupno sedeti v vladi, je nad vse požrtvevalno. Naši poverjeniki so se tega čudnega jerobstva svojega samopašnega in ne ravno odkritosrčnega tovariša naveličali in so rekli: »Tako ne gre!« Mi smo se le čudili, da so toliko časa prenašali te neznosne razmere.

Pa še nekaj je omajalo stališče jugoslovanske demokratske (liberalne) stranke v vladi. Na dan je namreč prišlo, da je liberalna stranka pri imenovanju uradnikov pri čekovnem uradu prezrla stare in v tej stroki izkušene uradnike, ter imenovala nekatere popolnoma nevedše ljudi, ki nimajo za to potrebne predizobrazbe, to pa samo zato, ker so izrazito njihovi strankarji. To je korupcija, ki je izpodnesla dr. Šusteršiču stolec in ga bo tudi liberalni stranki. Po vrhu tega pa je neka tihotapska afera na državnih računih v najozžji zvezi z liberalno stranko. Stvar je pri sodišču. Vse to so stvari, ki so se nenadoma nakupičile in omajale vlado.

In prav je tako. Če kdo, mora biti vlada na vse strani pravična in elementi, ki to ne znajo biti, ne spadajo vanjo, ker resno ogrožajo ljudske in državne koristi. Treba bo novega temelja za vlado, novega dogovora, pa tudi novih mož tam, kjer dosedanj niso bili na mestu.

Iz Kmetjskih Zvez.

BELA KRAJINA.

Belokranjski brezzični brzojav. Marsikaj zanimivega se zgodi v deželici Belokranji, pa ne pride nič v svet, nič v naš Domoljub. In vendar bi bilo tudi za širno Slovenijo ne brez hasni, ako bi se kaj zvedelo, kaj tukaj doli počnemo. Zato smo ustanovili brezzični brzojav, brez pravega takega aparata seveda, ki naj poroča našemu ljubemu Domoljubu, kaj se kaj zgodi tu doli ob Kulpi. Torej Belokranjci, ako zveste kaj novega splošno zanimivega, le zgrabite to v zrak, da vjame naš Domoljubov brzojav in sporoči dalje v našo prestolico Ljubljano. Dosedaj le nekaj novic.

Namesto stare Kmetjske zveze za vso Belokrajno sta se ustanovili dve novi, ena za sodni okraj Črnomelj, druga za sodni

okraj Metlika. Črnomaljski načeluje kmetjski posestnik Jožef Zvab iz Dolenje vasi pri Črnomlju, njen tajnik je razboriti g. kaplan črnomaljski Jalen. Metliška, ki se je precej pozneje ustanovila, ima za načelnika starega bojvnika za zboljšanje kmetjskega stanu v Belokrajni, g. Alojzija Mihelečič, župana in kmetjskega posestnika na Lokvici pri Metliki. Tajnik ji je metliški dekan g. Valerijan Učak. V Črnomlju se dobro gibljejo. Imajo seje odbora in sestanke kmetov, kmetje pridno pristopajo k Zvezi, zlasti v občini Doblje. Le skup uboga kmetjska gmejna, potem te razni magnati ne bodo za nos vodili! Nagajati hočejo nekaj Ločanj onstran mosta, ki hočejo biti socialni demokrati, kakor so napisali na talaje meseca majnika. Njihov vodja je neki bogat kmet, ki gotovo ne ve, kaj hočejo socialni demokrati, drugače bi mu postalo težno pri srcu. Je pa precej brihten, kar se vidi iz tega, da je izmislil novo igro, ki ji je dal ime Saladra. No pa upajmo, da bo tudi on še član naše Zveze.

Zaradi dohodninskega davka je tudi pri nas precej razburjenja, najbolj pa zato, ker ni pravilno naložen. Eden ima prav veliko, nekateri celo 400 do 500 K, nekateri zopet nič, čeprav so morda imeli dohodkov toliko kot drugi. Iz tega sledi, da se današnji tozadevni zakon ne sme porabljati za kmete, ki nimajo knjigovodstva, ki je podlaga za napoved dohodkov, ampak se mora napraviti za kmete čisto poseben tozadevni zakon. Zato naj se začasno ukinejo plačilni nalogi. To naj zahteva naša Jugoslovanska Kmetjska Zveza.

IZ ORMOZA.

Ena najbolj delavnih in organiziranih Kmetjskih Zvez je Kmetjska Zveza za ormoški okraj. Njeno delovanje služi lahko v vzor drugim Km. Z. Organizirala je podrobno v celoti svoj okraj, odbor in redne seje, kjer se obravnavajo vse domače, gospodarske, politične in socialne zadeve. Odborniki se posvetujejo o splošnem stanju kmetjskega stanu, in seznanjajo svoje člane o sklepih osrednje organizacije. Da dobe druge K. Z. vpogled v delavnico te K. Z., priobčujemo v pouk in posnemanje izvleček iz seje, ki jo je imela dne 25. junija t. l.

Poleg drugih vprašanj so se obravnavala tudi sledeča: ustanovitev Slov. Kmetjske šole. Po daljši debati se na predlog g. Meškota sklene naprositi vlado, da v najkrajšem času ustanovi Slov. Kmet. šolo na graščini nemškega viteškega reda pri Vel. Nedelji, ker so vsi predpogoji za to

Jani. Nadalje poroča načelnik, da se J. D. S. arji glede Občinske hranilnice v Ormožu niso držali ključa in ne kompromisa pri imenovanju ravnateljstva. Delali so zahrbtno, naše pristaše so iz ravnateljstva izrinili in na nepostaven način imenovali lastne pristaše v ravnateljstvo. Prebita se dopis na vlado, da Kmetška Zveza vztraja pri ravnateljstvu, ki je bilo imenovano po ključu in kompromisu od Narodnega Sveta. Hranilnica se naj revidira, likvidira in preide v roke okraja, ki naj jamči. Odbornik Ivanuša, mlad, predlaga da se naj dela na to, da se prenese denar mladoletnih v Ormoškò posojilnico, ki se naj preustroji v Hranilnico kmetških občin. JDSarji pa naj imajo svojo Občinsko hranilnico. Enoglasno sprejeto.

Načelnik poroča o nezadovoljnosti ljudstva glede oskrbovanja pod državnim nadzorstvom nahajajočih posestev od strani advokatov, ki so nastavljeni kot nadzorniki, sposobni oskrbniki pa se prepirajo. Odobri se vloga načelnika na vlado, naj se nastavi oskrbnik tudi za posestvo Nemca Siegmunda pri Svetinjah. Imenuje se več posestev, ki naj dobijo nadzornike in se pooblasti g. načelnika, da v tej zadevi potrebno ukrene.

Načelnik nadalje poroča o Neodvisni Kmetški stranki, ki se je ustanovila zadnji teden v Ljubljani. Konstatira, da so voditelji te stranke večinoma sami liberalci, ki hočejo s pomočjo te stranke zvesti naše kmete na svojo stran. Sklene se nastopiti proti tem ljudem in njih idejam z vso odločnostjo. Priporoča intenzivno delo za našo strankino organizacijo, preštejejo pristaši in pobirajo denarni prispevki oziroma udnina. Naložijo se naj se seznači udov in predložijo načelstvu.

Glede agrarne reforme se sprejme predlog načelnika, da naj vlada pokupi posestva, ki so na prodaj od tujih državljanov in jih razdeli med uboge državljanke, ker s tem se prepreči barantanje raznih dobičkarjev.

Pri slučajnostih se pritožujejo govorniki čez Ormoško šolo v katero so posegli »Sokolci«. Načelnik »Sokola« g. Grivec in Serajnik Micek ml. vadita dečke telovaditi in pripravljata iz kmetških fantov sokolski naraščaj in sicer proti volji starišev. Ljudstvo se tudi pritožuje, ker je gerent dr. Lašič na lastno voljo dovolil, da so se čez zimo skoro vsak večer vršile v šoli plesne vaje in plesni venčki. Plesne vaje je vodil gerent sam. Sklene se vložiti pritožba na vlado.

IZ METNAJA PRI STIČNI.

29. junija se je zbrala pri »Španu« večina mož naše podobčine. Učitelj Lovro Jevnikar nam je poljudno poročal o vseh važnih stvareh sedanjega časa. Sklenili smo soglasno, da pristopimo vsi h Kmetški zvezi, ker le potom take organizacije vidimo rešitev kmetškega stanu. Odborniki te podružnice so: Pajk Jožef iz Metnaja, Perovšek Jožef iz Goričice, Kavšek Franc iz Goričice, Brčan Miha iz Osredka in Kastelic Franc iz Poljan. Vsi, moški in ženske, ki ste stari 21 let, se oglasite pri enem izmed teh odbornikov, da vas vpiše v Kmetško zvezo. Zganite se tudi druge

občine, če nočete, da bo kmet tudi naprej deveto kolo.

KMETSKA ZVEZA V ŠT. VIDU PRI STIČNI

naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 20. julija, takoj po prvi maši v stiški šoli seja podružnic za občino Gorenjo vas in pod-občino Stično. Prosimo, da se te seje udeleži kar največ zaupnikov naše Kmetške zveze. Seja bo važna.

BOHINJ.

Kot smo izvedeli, je sklenila gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo, da se da bivša vojaška električna železnica v Bohinju na razpolago gozdnemu oskrbništvu.

Kmetška zveza stoji kot doslej nemajajano na stališču, da se ta železnica brezpogojno odstrani, ker bi bohinjskim kmetom vzela edini zaslužek, to je vožnje erarskega lesa pozimi.

Iz pisarne J. K. Z.

Zavarovalnica za živino.

Danes smo začeli priobčevati predavanje g. živinozdravnika Černeta o zavarovalnici za živino, ki ga je imel pri sebi vodstva J. K. Z. Vse K. Z. in podružnice pozivljamo, da se s člankom temeljito pečajo in svoje nasvete oz. pomisleke sporoče tajništvu J. K. Z.

Vprašanje na vojaško oblast.

Svoj čas je dobila »Jugoslovanska Kmetška Zveza« od predsedništva deželne vlade to-le pismo: Predsedništvo deželne vlade je v smislu 13 vposlanih resolucij občnega zbora Jugoslovanske Kmetške Zveze posredovalo pri tukajšnji dravski divizijski oblasti in od slednje prejelo sporočilo, da bode vojaška oblast kolikor najbolj mogoče upoštevala težnje kmetškega stanu in da bode dovoljevala obzira vrednim prosilcem preložitve orožnih vaj in dopuste, posebno ob času žetve, košnje in spravljaja poljskih pridelkov. Za predsednika: Andrejka.

Domoljub je to pismo tudi priobčil in mnogi naši kmetški posestniki in sinovi so res sedaj ob času najhujšega dela prosili za dopust. Toda vspeh? Dopuste je dovolil le v nekaterih, prav redkih slučajih, druge prosilce pa, ki so doma res neobhodno potrebni so pa odbijali in sicer celo z ne ravno najprijaznejšimi besedami. Tako pride s prošnjo kmetški posestnik, ki je poleg bolehe stare matere edina delavna moč doma, prosit, naj mu za čas košnje prelože orožne vaje. Odgovor: »Pet let ste služili v Avstriji, pa posestvo ni propadlo, pa tudi zdaj ne bo.« »Prava reč, če posestvo propade, saj ga jaz tudi imam.«

Poleg tega je res silno čudno, zakaj morajo samo kmetje k orožnim vajam, delavci so pa kar naprej vsi oproščeni. Pravijo, da so za delo neobhodno potrebni. Saj so kmetje tudi neobhodno potrebni. In kakor bi se armadi nič ne poznalo, če bi par res neobhodno potrebnih kmetških delavnih moči za nekaj tednov oprostili orožnih vaj, tako bi se delavstvu nič ne poznalo,

če bi jih nekaj vpoklicali. Naj pa ostali dalj časa delajo, posebno pri manj napornih obratih, saj kmetje celo delajo od zore do poznega mraka.

Pa naj nikdo ne misli, da naši kmetje niso pripravljeni odriniti k orožnim vajam, saj vedo, da je danes edina naša moč in zaščita, da nas politično in gospodarsko ne ugonobe, ne Pariz, temveč močna armada, toda po pameti naj se dela in nepristransko.

Vprašamo pa vojaško oblast, zakaj obljublja, česar ne misli ali ne more držati. Če je vojaška oblast prepričanja, da dopusti niso mogoči, naj to naravnost pove, da ljudje ob tem času najhujšega dela ne bodo zastoj delali potov na razne urade.

Jugoslovanska Kmetška Zveza se je v tem oziru obrnila naravnost na Belgrad.

g Lesne cene. Stojč les ima danes ceno 80—160 kron za m³; zavisi od lege in donosa. Obdelan (tesan) les 280 kron, deske: debelejšje od $\frac{3}{4}$ cole so v Ljubljani po 400 kron m³, deske od $\frac{1}{2}$ cole so za 50 kron dražje. Vse te cene veljajo le za jelovino in smrekovino. Isto ceno ima tudi bukov les. Dražji je sledeči les, in sicer: hrastov za 25%, mecesnov za 10%, črešnjev za 10%, hruškov za 10%.

Zanesljivost pa taka!

Pišejo nam, da nameravajo napraviti zagorski liberalci s Sokolom izlet v Kandiško dolino. V povečanje liberalne slavnosti, tako slišimo, nameravajo tudi nekateri pristaši S. L. S., oziroma njeni zaupniki, dati liberalcem svojo moči na razpolago. Za danes jim izdamo zaupno samo toliko: Sokolska zveza je sklenila na svojem občnem zboru dne 6. januarja 1919, da pristaši S. L. S. ne morejo biti člani Sokola. Mi vprašamo: Zakaj pa ne? Odgovarjamo tistim, ki tega še ne uvidevajo: Zato ne, ker člani S. L. S. stoje na verskem temelju, Sokoli pa na svobodomiselnem, po domače povedano: na brezverskem.

Ko je hotel neki član S. L. S. pristopiti kot član k Sokolu, so zahtevali od njega sledečo pismeno izjavo: Podpisani izjavljam, da nisem več član in pristaš Slov. ljudske stranke. To se je godilo dne 13. januarja 1919. — Sedaj pa vedite vi, ki tekate kot peto kolo za Sokolom to-le: Slovenski Sokol je kulturno-bojna organizacija proti vsem organizacijam slovenskega krščanskega ljudstva. Čudno se nam le to dozdeva, da hočejo nekateri biti pristaši V. L. S., kamor po svojem notranjem prepričanju tudi spadajo, na zunaj se pa pehajo radi lepih oči kakega liberalca v potu svojega obraza za Sokola. Po domače imenujemo tako ravnanje figamstvo.

Cenjena gospodična!

Na vprašanje, kaj da naj odgovorite 1. tistim ljudem, ki zabavljajo, češ, da je sedaj »pod Srbom« še slabše kot je bilo pod Nemcem v Avstriji, in 2. tistim, ki pravijo, da se bodo jeseni zopet pričele rekvizicije za žitom in da se zato vaši gospo-

darji (vsaj nekateri) niso hoteli odzvati vabilu, da naj napovedo pri županstvu, koliko so posejali, vam sporočamo, cenjena gospodična prijateljica to-le:

K t o č k i 1. Kdor rentati, da smo Slovenci »pod Srbom«, je ali prismojen nedvednež ali neroden zlobnež ali podkupljena duša ali pa oboje ali vse troje obenem. Najraje zabavljajo zoper »bojevite« Srbe tisti, ki so se kljub temu, da so bili zdravi in sposobni, vendar znali vedno umakniti vojaški suknji bodisi docela ali pa na ta način, da so bili vedno v zaledju, kjer so na razne načine izkoriščali svoj položaj. Zabavljajo tudi tisti, ki so ob demobilizaciji silno veliko nakradli državnega blaga. Ker jih sedaj ne tirajo pred sodišče, zato zabavljajo nad Srbe, da so videti sami bolj nedolžni. Zoper Srbe zabavljajo tudi tisti pobalini, ki so sami popolnoma pozabili, da so dolžni pokorščino državi in jih strupeno jezi, da niso tudi vsi drugi zasmrjeni z njihovim boljševiskim duhom. Vsi pošteni Srbi — in teh je ogromna večina — priznavajo z besedo in kažejo dejanski, da smo Slovenci, Hrvatje in Srbi enakovredni otroci ene prvotne skupne matere Slave, da torej ni govora o kaki »p o d e r e j e n o s t i, da marveč stojimo kot bratje drug p o l e g drugoga. Da so pa Srbi bolj bojevitji od nas, to boste pa umela, cenjena prijateljica, ako citate tožno zgodovino naših srbskih bratov, ki so imeli toli neizmerno trpeti do zadnjih časov od Turkov, pa tudi od Nemcev in Mažarov. Da bi pa Srbi razgahili svoja prsa in si dali hladnokrvno od tužcev potisniti bajonet v srce, da bi se dali pomandratj tuji peti kot deževna glista, o, zato je pa Srb previsok in »fejte bodi« tistim, ki jim tega ne štejejo le v največjo čast.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti! Ko bi šlo po mislih nekaterih naših fantalinov, ki bi hoteli sedeti noč in dan s prismojenimi deklitji po gostilnah, bi bili stekli koroški Nemci že davno gospodarji Ljubljane, dotični fantinj pa bi bengljali poobešeni po kakih borovcih.

K t o č k i 2. Vprašanje o rekviziciji nam je žalosten dokaz, kako malo berete v vaši župnici. Če že ne citate vsi »Slovenca«, vam tega ne moremo še toliko zameriti. »Slovenec« z dne 11. junija namreč piše pod naslovom »Jugoslovanska kmet-sak zveza«, da je bila na binškošni ponedeljek seja J. K. Z. Bilo je navzočih pet državnih poslancev in čez 100 kmetovalcev, kot zastopnikov Kmet-skih zvez. Na tem shodu je prišlo v razgovor tudi to-le:

»Z dežele poročajo, da širijo brezvestni elementj gnjusne govorice o delovanju dr. Korošca kot ministra za prehrano, češ da hoče uvesti zopet rekvizicije in vpeljati tako iste razmere, kot so bile med vojno. Vsled teh govoric sklene ves zbor sledečo resolucijo:

Zastopniki okrajnih Kmet-skih zvez, zbrani pri seji J. K. Z. dne 9. junija 1919 v Ljubljani, 102 po številu, z ogorčenjem zavračamo demagoška (ljudstvo zapeljujoča in hujskajoča podtikanja našemu voditelju dr. Korošču, po človeku (Ribnikarju iz Ljubljane), ki je bil kot zastopnik meščanov leta in leta za najstrožje rekvizicije. Dr. Korošec je tisti človek, ki je vpeljal

red v popolnoma zavožene prehranjevalne razmere in s tem neizmerno koristil državi. Če hoče imeti tudi še nadalje pod nadzorstvom veleposestnike v Slavoniji in Banatu ter vse židovske in ne židovske verižnike z žitom, da ne bodo delali na račun revnih slojev velikih dobičkov z živežem, mu mora biti hvaležen vsak pošten človek. Mi mu izražamo popolno zaupanje in ga pozivljamo, da naj z železno roko poskrbi za pošteno upravo.«

Ravno ta sklep je pa objavil tudi »Domoljub« št. 24 z dne 12. junija na str. 242., tretji predalček (kolona) v sredi. Le poiščite ga, cenjena prijateljica in čudite se s solzami v očeh, da ljudje vašega čudnega kraja ne citajo tudi ne najbolj aktualnih, najbolj perečih zadev svojega lastnega Kmet-skega stanu.

Jasno vam bo sedaj tudi lahko, zakaj da zahteva država napoved o posetvi. Minister za prehrano mora vendar vsaj približno vedeti, koliko bi vtegnilo ljudstvo pri nas pridelati samo za svoj živež, da more poskrbetj potem v zadostni meri za naš primanjkljaj.

Take napovedi pa bodo potrebne tudi pozneje o ljudeh, o živini, o pridelkih, o sloopjih itd., ko bo prehrana že davno brez težkoč. Vsaka urejena država mora namreč imeti natančen pregled o gospodarskem stanju svojih državljanov; vedeti mora, kaj da lahko izvažajo in kaj da morajo kupovati. To mora vedeti za to, da se ve prav obračati pri važnih trgovinskih pogodbah s sosednjimi državami, da ve, katere stroke doma da so potrebne posebnega negovanja in pomoči. Zato pa moramo dobiti čim preje osrednji statistični urad v Belgradu, ki bo imel svoje statistične pokrajinske oddelke po raznih deželah. Statistični urad bo imel nalogo, da pripravi vse potrebno za bližajoče se ljudsko štetje l. 1920, da napravi statistiko to je natančen in jasen razpregled, koliko je v državi kmetovalcev, obrtnikov, delavcev in drugačnih poklicev, kako so razdeljena posestva, kako premoženje, dohodki itd.

Če vse to veste, cenjena prijateljica, ali se bodo vaši možje še vedno hranili povedati, koliko so posadilj in posejali. Ampak hudo mora biti živeti pri vas, ko znate komaj abc tistih reči, ki bi jih moral vendar vedeti danes vsak na pol odrasel človek.

Vam, cenjena prijateljica, pa hvala za vprašanja, da smo mogli znova pojasniti že znane reči. — — —

Tedenske novice.

Jugoslavija.

j Priznanje dr. Korošču. Posebno odposlanstvo srbskih četnikov je izročilo dr. Korošču v znak posebnega spoštovanja in udanosti dve krasni vazi.

j Boj proti korupciji. V narodnem predstavništvu v Belgradu so si bivši srbski ministri začeli javno očitati grehe, ki so jih delali med vojno z vojnimi kupčijami, pri katerih so osebno profitirali po več mili-

jonov kron. Teh grehov sedaj naštevajo že deset. Posebna javna enketa (sestanek) be preiskovala te čedne zgodbe.

j Belgrajska vlada na slabih nogah. Gospod Pribičević, notranji minister in zaupen prijatelj in somišljenik naših liberalcev tako samopašno vlada v Belgradu, kakor je skušal to dr. Žerjav v Ljubljani. To je upravično razburilo druge ministre, ki so tudi odgovorni za vlado, nečejo pa biti odgovorni za Pribičevićeve upravne budalosti. Zato ni več daleč čas, ko se bo belgrajska vlada popolnoma preosnovala in ko bodo liberalni samopašnosti toliko pristrigj peroti, kolikor to zahtevajo državne koristi.

j Cerkevnenopolitična pogodba (konkordat) se bo v kratkem sklenila med Jugoslavijo in papežem.

j Našo državo priznali tudi Rumunija in Portugalska. Italija še vedno čaka, daš ima samo škodo od tega.

j Na Hrvaškem ni varno. Na Hrvaškem so se pojavile roparske tolpe, ki so dobro oborožene in napadajo trgovce. Zadnji čas je taka tolpa pri Veliki Kapeli napadla pet bosanskih trgovcev, od katerih je tri ubila, dva pa težko ranila.

j Mažarona Tkalca, ki je sicer rodom Slovenec, a je zatajil svojo lastno mater ter v Prekmurju uganjal proti Slovincem grozna nasilstva, so naši vojaki ujeli ter ga prepeljali v Ljubljano, kjer je zaprt.

j Znamenje časa. V Zagrebu se je te dni vršil shod vajencev. Shoda so se udeležili tudi delodajalci in delavci ter učitelji.

Domače novice.

d Letošnji novomašniki. V nedeljo dne 6. julija so prejeli v ljubljanski stolnici mašniško posvečenje č. gg. novomašniki iz IV. letnika Mihael Planinšek (za tržaško škofijo) iz Troščin pri Polici, nova maša istotam 13. julija; Janez V ad n j a l iz Hrenovic, nova maša na Brezjah; iz III. letnika Anton Č e p o n iz Horjula, nova maša istotam 20. julija; Janez R a z t r e s e n iz Butanjeve, župnija Št. Jošt nad Vrhniko, nova maša pri Sv. Treh Kraljih 13. julija.

d Umrl je na Mlinem na Bledu gojenec zavoda sv. Stanislava Valentin Soklič, ki je letos končal gimnazijo in maturiral z odliko.

d Vpoklic k orožnim vajam. K dvamesečni orožni vaji bosta vpoklicana letnika 1889 in 1888. Letnik 1889 mora priti k vaji 26. julija, letnik 1888 pa 30. julija. Oni, ki se ne bodo pravočasno javili, bodo morali za kazen več časa služiti kot se je to zgodilo tudi pri zadnjem vpoklicu. V interesu vsakega posameznika je, da se pravočasno javi. Natančneje povedo lepaki.

d Poziv invalidom! Ker so bili nekateri invalidi, letnikov 1890, do 1899., ki so bili pri nadpregledu (superarbitraciji) začasno na dopust odpuščeni, mnenja, da niso obvezani se odzvati orožni vaji, oziroma dejanski službi, ako istim poteče dopust po terminu, s katerim je bil predpisan dohod k orožni vaji ali dejanski službi, se pozivljajo s tem vsi invalidi, da se takoj po preteku dopusta javijo pri najbližnjem vojnodopolnilnem poveljstvu, kjer bodo glede sposobnosti vnovič zdravniško preiskani. Županstva izdajo takim invalidom pove-

rilnice, da odhajajo k orožni vaji ali dejanski službi. Ta poverilnica daje tem invalidom pravico do brezplačne vožnje po železnicah.

d Poštne pristojbine so se zopet zvišale in sicer se mora pritisniti na pismo 30 vinariska znamka, na dopisnico 15 vinariska znamka. Pristojbina za nakaznice znaša do 25 K 25 vinarjev, preko 25—50 kron 50 vinarjev, od 50—100 kron 60 vin., in za vsakih nadaljnjih 100 K še 10 vinarjev.

d Umrli je na Logu pri Brezovici v soboto dne 28. junija Franc Rus.

d Potna dovoljenja iz Celovca se izdajajo v uradu civilnega komisarja, dr. Ferjančiča, ki začasno uraduje v šolski ulici (Schulhausgasse) št. 24.

d Tajništvo Vseslovenske ljudske stranke v Celju. — Hotel »Beli vol« I. nadstropje je začelo poslovati za celjsko sodno okrožje t. j. vse sodne okraje celjske okrožne sodnije v hotelu »Beli vol« I. nadstropje. Opravljalo bo vse posle navedenega okrožja, tičejo se naših organizacij. Dajalo bo pojasnila v vseh naših organizacijskih zadevah in skrbelo za spopolnitev naše organizacije ter posredovalo v političnih zadevah. Uradne ure so za sedaj vsak delavnik od 8.—12. ure in od 15.—18. ure. Vsi zadevni dopisi naj se naslavljaajo na gorenji naslov.

d Invalidom bivšega pešpolka št. 87 se bodo julija meseca v drugi izplačale enkratne podpore. Pravico do te podpore imajo oni, ki so po izvidu nadpregleda spoznani za več kot 30 odstotkov invalide. Invalidi, ki v Jugoslaviji še niso bili pri nadpregledu, naj se javijo pri svojem dopolnilnem poveljstvu in svrhu zdravniške preiskave. — Prošnji za podporo ima vsakdo priložiti potrdilo pristojne občine in orožniške postaje, da je brez premoženja, in podpore res potreben. Slepci, težko pohabljeni in za vsako delo nezmožni dobijo poleg podpore še posebno doklado. Podpore se bodo pošiljale le po pošti, zato naj navede vsak v prošnji svoj natančen naslov.

d Dopisovanje z vojnimi ujetniki na Francoskem in Angleškem je možno sedaj potom »Slovenskega Rdečega križa« v Ljubljani. Pišejo naj se samo dopisnice, s črnilom in razločno. Dopisnica naj se pošlje ali prinese na »Slovenski Rdeči križ«, Ljubljana, Poljanska cesta št. 4, II. nadstropje, vrata 39.

d Osebni promet št. Vid — Ljubljana. V št. Vidu se je osnovalo podjetje za redni osebni promet med št. Vidom in Ljubljano. Začasno je določen voz z 12 sedeži in vozi od Cebavove gostilne iz št. Vida ob pol 7., pol 9., pol 11. uri dopoldne in ob 2., 4., in 6. uri popoldne do Figovca. Od tam nazaj ob pol 8., pol 10., pol 12, uri dopoldne in ob 3., 5. in 7. uri popoldne. Cena na eno stran je določena 2 K za osebo.

d Zveza služkinj se je ustanovila v Celju po vzrocu ljubljanske »Zveze«.

d Namesto venca na grob pokojnemu g. nadučitelju Mat. Jenko so darovali društvu »Dobrodelnost« hvaležni otroci ljudske šole na Mirni 50 K.

d Vrhniško okrož. »Orlov« priredi dne 10. avgusta popoldne javno telovadbo v Borovnici. Prireditev obeta biti lepa, telovadba, srečolov, vrtna veselica, pri kateri sodeluje godba. Vabimo br. odseke, da se iste po možnosti udeležijo, zlasti pa vabimo slavno občinstvo ta dan v Borovnico k telovadišču, da se prepiča o resnem delu Orlov. Natančen program še sporočimo. Pozdrav in na svidenje v Borovnici!

d Vesela novica iz Basla za naše rojake. Naš rojak gospod Albin Kunc v Baslu, Centralbahnstr. 21, je prejel poročilo iz Amerike, da so zaboji z blagom za naše rojake od The Jugoslav Relief iz Chicago Illinois dne 11. jun. odposlani iz New Yorka v Trst s parnikom »Argentiniya« ter pridejo zaboji v najkrajšem času na določene naslove v Jugoslavijo. Potrčala in pisma naj se na zgoraj omenjeni naslov zopet pošljejo.

d Toča. Iz št. Vida pri Ljubljani se poroča: Dne 3. t. m. proti poldnevu so se nagromadili od severa sem težki črni oblaki, iz katerih se je vsula toča, ki je klestila dobrih deset minut, debela je bila bolj ko lešniki. Na mnogih mestih so poljski pridelki na pol uničeni, zlasti so prizadeti: fižol, krompir, rž in ječmen; ječmen je na nekaterih njivah popolnoma brez zrnja.

d Toča v Dolenji vasi pri Ribnici. V četrtek dne 3. julija krog poldne je toča uničila lepo obetajoče polje. Ječmen, ki bi se čez teden požel, je do cela osut, ajda, koruza vsa nalomljena. Njiva, ki bi bila dala 15 mernikov ječmena, bo dala komaj 5 litrov. Prej velika poveljena, zdaj toča, kakršne že ni bilo 30 let. Začetkom nevihte je v vas udarila strela, ki je omamila nekaj oseb in pokvarila brzojavni urad.

d Toča v Radovici na Belokranjskem. Dne 3. julija popoldne so se pridrvili pogubonosni oblaki preko Gorjancev. Dasiravno ni bila velika vročina in je delj časa že deževalo, se je naenkrat vsula strašno debela toča, še debelejša, kakor gramoz, s katerim ceste sipljejo. Uničeno je vse. Ljudstvo zbežano, bosu in skoraj nago tava okoli in ne ve, kaj početi. Zaloge živil so pošle. Ječmen, prvo žito, katero reši ljudstvo, da od glada ne pogine, je z vsem drugim v zemljo zabit. Kaj bo pa prihodnje leto?

d Hud naliv s točo je bil v sredo dne 2. t. m. v ljubljanski okolici. Slabo vreme silno otežuje delo na polju zlasti košnjo.

d Dečke, 11 do 12 let stare, ki kažejo veselje do redovnega poklica in so sposobni za I. gimn. razred, sprejme v svojo samostansko šolo cistercijanski samostan v Stični. Prošnje s krstnim listom in zadnjim šolskim spričevalom naj se pošljejo najkasneje do 20. julija na predstojništvo samostana v Stični (Kranjsko.)

d Smrtna obsodba. Dne 10. februarja l. l. je bil na Jesenicah umorjen in ropan prekupec Josip Arnejc. Sum je padel na železničarskega kleparja Antona Završnika, ki je bil že preje večkrat radi ropa kaznovan. Završnik je umor dosledno tajil, a po vseh okoliščinah je bilo jasno, da ne more biti morilec drugi kot on. Sojen je bil pred ljubljansko poroto, porotniki so se izjavili z 10 glasovi proti dvema, da je kriv. Sodišče ga je nato obsodilo na smrt na vešalih. Obsojenec se je na to smejal. Sedaj pa se poroča, da so se oglasile nove priče, ki bodo pričale,

da je roparski umor izvršil nekdo drugi. Sodna obravnava se bo obnovila.

d Begunci se opozarjajo, da pošljejo natančno izpolnjene dopisnice na Begunski svet, Ljubljana, Pražakova ulica 3, I. nadstropje.

d Kdo je bil? V cvetnem tednu sem v Ljubljani pred dolenj. kolodvorom zamenjala z neko kmetsko žensko, ki se je pripeljala z vlakom ob 9. uri dopoldne za 70 jajc in 2 kg masla šest metrov črnega klota (dva kosa po tri metre). Nujno bi rabila zvedeti ime te ženske, ker bi s tem rešila veliko pretečo nesrečo. Globoko hvaležna ji ostanem, če mi ona sama ali pa kdo njenih domačih nemudoma javi njeno ime in natančen naslov. Julijana Žibert, Sp. Šiška, Maurerjeva ulica 213.

d Poldruško leto težke ječe je prisodilo ljubljansko porotno sodišče Antonu Srobotnjaku, ki je 23. decembra 1918 v Ljubljani ukradel dva konja.

d Tri leta težke ječe si je prislužil mešarski vajenec Ivan Dolničar z Gline, ki je v ljubljanski okolici napadel neko ženo ter ji grozil s samokresom.

d Roparski umor. V občini Klanjec ob Sotli na Štajerskem se je dne 26. junija v temni noči ob priliki silnega viharja izvršil zavratni roparski umor. Ko je šel posestnik Franc Pavlič s svojo ženo po dovršenih opravih domov, so ju nenadoma napadli neznani zločinci. Ranili so najprej ženo, ki jim je pa ušla in hitela v tik ležečo vas prosit ljudi pomoči za svojega moža. Toda ko se zbežana vrne, ga najde že mrtvega. Zločinci so ga umorili in mu ropali okoli 4000 K denarja. Orožniškemu stražmojstru g. Vukiču se je posrečilo izslediti zločince in jih izročiti sodnji v Klanjcu ob Sotli.

Drugod po svetu.

p Tepež se je vršil na Reki med Francozi in Italijani, kateri so tri Francoze vrgli v morje.

p Pri občinskih volitvah na Češkem so dobili Čehi 1,857.000 glasov, Nemci pa 880.000 glasov. Težko bodo Čehi prebavili Nemce; jih je preveč.

p Dunaj se manjša. Z Dunaja se odpelje mesečno 5 do 6 tisoč oseb, ki se naselijo po raznih narodnostnih državah.

p Velika draginja vlada v Italiji, kjer sicer počasi toda gotovo vse zori za revolucijo.

p Se jim že odpirajo oči, Češka vlada je z odlokom celokupnega ministrstva zaradi izrednih razmer in državne nevarnosti odpravila 8 urnik za uslužbence pri telefonskih in poštah uradih. Saj nismo zato, da bi kak delavec garal kot črna živina noč in dan. Toda postaviti krč za vse delavstvo 8 urni delavnik, to je pa vendar posebno v naših dneh, pomanjkanja, več nego otročje-neumno. Vsak kmet bi prišel pri takem postopanju v par letih na kant. Kaj nekaj počne delavec, ki nima nekaj zemlje ali drugega postranskega dela, celih 16 ur, ki so mu vsak dan prosto na razpolago? Seveda, za kake prav hude rudnike, za podvodna dela v kasonih, v kakih strupenih tovarnah, tam je 8 urni delavnik dovolj, če ne še predolg. Za normalno, po-prečno delo človeško je pa 8 ur na dan

čudovito kratak! Koliko pametnih ljudi pravi tudi med nami: Postave, kot je ona o delavnem času, morajo biti prikrojene primerno času, krajem, delu in drugim razmeram, ne pa vrezane vse po enem kopitu. Gotovo je pa ravno sedanjí čas tak, da zahteva, da vsak izmed nas dela raje za 20 do 50% več nego pred vojno, ne pa za 20% manj! Le na ta način pridemo zopet na konja. Le s pridnim in obilnim delom, obenem pa z varčenjem si bomo uredili hitro svoje gospodarske razmere in zboljšali valuto svojemu denarju.

p Glasovanje za pripadnost poljski ali nemški državi se bo vršilo v Gornji šleziji. Tačas bodo zasedle sporno ozemlje ameriške čete.

p Mirovno pogodbo z Nemci so v imenu Jugoslavije podpisali dr. Pašič, dr. Trumbič in dr. Vesnič. Gosje pero, s katerim so diplomatje podpisali mirovno pogodbo, je naredil neki vojak in ga podaril predsedniku mirovne konference, Klemasoju. 101 strel s topov je Parizu naznanil, da je mir z Nemčijo sklenjen. Bojimo se pa, da je ta mir sklenjen samo na papirju.

p Boljševiki in svoboda. Na Mažarskem vladajo kakor znano boljševiki, najskrajnejša struja socialnih demokratov, ki vedno govore o svobodi. Seveda to svobodo razumejo samo zase, svobodno besedo drugače mislečih je treba zadušiti s krvjo, če ne gre drugače. Zato je mažarski boljševiški kralj Bela Kun dal ukaz, da se mora z orožjem zagotoviti vlada boljševikov, katerih je samo deseti del vsega prebivalstva. 90 odstotkov ima pravico do stradanja, molčanja in nasilnega umiranja. Res, pravo svobodo more poznati samo krščanstvo.

p Boljševiški izgredi na Francoskem. Ko je Wilson odhajal s Francoske v Ameriko, so nastali v pristanišču Brest, kjer se je Wilson ukrcal, veliki boljševiški izgredi, katerim so se pridružili francoski vojaki. Prišlo je do boja med francoskim in ameriškim vojaštvom.

p Hud potres je bil na sv. Petra in Pavla dan v Srednji Italiji. Nekaj vasi je popolnoma razdejanih.

p Dolg nos so dobili Turki v Parizu. Prišli so v Pariz in so tam zahtevali, da turška država ostane cela. Antanta jim je odgovorila, da Turki ne znajo vladati, kar dokazujejo nekaj tako cvetoče, a sedaj puščavam enake pokrajine, kjer gospodujejo Turki. Turki so odšli iz Pariza z dolgim nosom.

Dopisi.

IZ TRŽICA.

Skoro po enajstletnem kaplanskem službovanju je odšel te dni g. Viktor Čadež od nas kot župnik v Mekinje. Nehvaležno bi bilo, ako ne bi omenili na kratko njegovega dela med nami. Povsod je sodeloval z veliko vnamo ne samo v cerkvi in šoli, temveč tudi izven zakristije. Ves čas je načeloval tukajšnji branilnici in posojilnici, kateri je posvečal vso skrb. V društvu sv. Jožefa je bil tajnik skoro 11 let. Tu je spisoval natančno kroniko, sam je imel v tem času nad 60 predavanj. Za časa vojne je poučeval nekaj večerov vsak teden v petju deklško Marijino družbo in cerkvene pevce, orgljal v cerkvi ob nedeljah in praznikih. V znak hvaležnosti so se Mar. družbe

in III. red posloville od njega v nedeljo dne 29. t. m. s petjem in poslovilnim govorom, društvu sv. Jožefa mu je priredilo podoknico, ravnokako Marijin vrtec. Ko zremo z žalostjo na njegov odhod, pa iskreno čestitamo mekinjskim župljanom na tako gorečem in neumorno delavnem novem župniku.

Z BLOK.

Dne 3. julija smo doživeli pri nas strašno katastrofalno vremensko neizgodo. Že cel dno poldne so se zbirali pogubonosni oblaki, kateri so postajali čedalje težji, nevarnejši, duha moreči — kar strah je navdajal vsakega že ob pogledu na te nič dobrega obetajoče oblake. Vsak hip je rastla tema in proti poldnevu: par bliskov, par silnih sunkov sapa, parkrat je zagrmelo in že je ležal kmetov sp uničen in zdroljen na njivi pod silno ploho vode in toče in strašnega dežja. Uničena je popolnoma ajda in fižol; krompir je silno okleščen; žita so silno »zdelana« in omlačena, zelenjad povešeno čepi in stoka silno klaverno po njivah. Celu zimo smo imeli neznosne meteže in silen mraz, na spomlad več tednov grozno sušo in slano, zadnje deževje nas je rešilo — a sedaj? — Ob zadnji povodnji bi se kmalu ponesrečil Fr. Gornik, učenec 2. razreda iz Nove vasi, ki se je šel kopat in je preveč zašel na globoko. Da ga ni rešil Franc Modic v. Španov, bi prav gotovo izgubil v vodi. — Umril je najbrže nasilne smrti Jožef Modic v. Bahnetov iz Topola, ki je služil kot Amerikanec pri vojakih in je kot tak moral iti krotit boljševiške Mažare, ki so ga, kakor rečeno, zavratno ubili obenem z njegovim tovarišem vojakom. — Pri vojakih se je ponesrečil Jožef Zakrajšek iz Strmece, ker mu je konj zdival. Fantu, ki se zdravi v bolnišnici, želimo skorajšnjega okrevanja. — Lisica, da je ne pozabim, je imela marsikje in marsikrat prav dobro kosilce na veliko »veselje« skrbnih gospodinj! — Rokomavharji se oglašajo — tako so vzeli neki hiši na Strmezi precejšnjo vsoto z raznimi »priboljški«. Ej, žalostni časi so prav zadosti!

PRESKA.

Huda toča je napravila velikansko škodo v četrtki, dne 3. julija, po vaseh Golo brdo, Zlebe, Tehovce, Govejek, Ločnica, Studenče in deloma tudi v Sv. Katarin. Tudi iz drugih krajev poročajo o velikanski nevihti, ki je naredila na stotisoče škode.

STRANSKA VAS PRI NOVEM MESTU.

Toča je razsajala dne 27. junija po naši okolici. Škode po poljih je mestoma precej napravila. Našega kraja se je, hvala Bogu, vendar izognila; le na vinsko gorico »Cerovec« jo je nekoliko padlo. — Neznani brezbožniki so v noči od 28. na 29. junija zalezli v tukajšnje cerkev ter pokradli oltarske prte, vse cerkveno perilo in dve veliki zvoniški zastavi. Druge reči so pa vendar »pošteno« pustili na miru. Kdor bi o tem našel kako sled, se prosí, da to takoj sporoči orožništvu ali pa cerkvecima. — Bivši lastnik naše graščine, Nemeč H. G. odhaja odtod v kraje, kjer njegov je »rod«; želimo mu srečno pot! Bil je sicer jako »galanten« in dober ljudem zlasti v nesreči in sili, a on pa je tudi krivično in protipostavno uveljavil in pribil nemu naših najlepših poslopij ime in številko sosednje vasi! Ali naj to obvelja?

ŽIRI.

Nepričakovano lepo je uspela šolska prireditel dne 22. in 29. junija t. l. Upati je, da bo imela šola sedaj kmalu svojo lepo zastavo, kot nekaj, pa kar jamči nabrana vstopnina 621 kron.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

V nedeljo 22. junija je uprizorila šolska mladina igro »Jačode« z nagovorom staršem, petjem in deklamacijami. Starši so se udeležili v obilnem številu, najlepši dokaz, kako razumevajo namen takih prireditev. Prispevali so lepo vsoto 121 K 20 v za nakup knjig šolske knjižnice. Igra se ponovi v nedeljo 6. julija.

Prejšnjo nedeljo smo praznovali inštelacijo novega župnika državnega poslanca gospoda

Škulja. Lepo je bilo. Slovesno v cerkvi, mlajši odlična fara kot tu in tam, kjer z ljubeznijo sprejemajo novega duhovnega pastirja. Nekaj izvanrednega pa je bil prizor po končanem slovesnem sprevodu iz cerkve. Novemu župniku se je pred župniščem poklonilo sedem deputacij, zastopstva raznih organizacij, katerim je poslanec ustanovitelj in voditelj — poleg ene cerkvene kongregacije, štirnaest razna gospodarska društva in politične organizacije.

Poslednja je bila deputacija politične organizacije cele ribniške doline, v njenem imenu je gospod Fr. Lovšin iz Goriče vasi v lepem govoru izražal gospodu poslancu zahvalo za obilni njegov trud, posebno tekmo vojne dobe v korist ljudstva, izražal željo krepke večine celega političnega okraja, da gospod Škulj kot župnik ostane stalno v okraju. Tako naše ljudstvo spoznava svojega delavca in dobrotnika.

Gospodarski del.

Zavarovanje za živino.

I.

Pomen zavarovalnice.

Pred vojsko je imel naš kmet najboljše dohodke od svoje živine; ti so bili vsaj taki, da je iz njih težje ali lažje plačeval davke, nabavljati si vsaj najpotrebnejše stvari za svoje gospodarstvo in si ohranil svoje posestvo. Kakor vse kaže, tudi po vojski ne bo drugače. Med vojsko so pri našli tudi drugi deli njegovega gospodarstva, posebno poljedelstvo, dosti dobre dohodke, toda sedaj se bodo vrnila stare razmere, ker zaradi pridelovanja žita itd. ne bomo mogli konkurirati z drugimi deželami, ki so za pridelovanje teh produktov bolj primerne. Seveda upamo, da bomo imeli lepe dohodke od vinogradništva ali pa od hmeljarstva, kjer je zemlja za to in podnebje, v obče pa le lahko trdimo, da bo živinoreja za naše krtje vendar najbolj dobičkanosna.

Živino in vse pridelke iz živinoreja bomo rabili in prodajali ne le doma, ampak izvažali jih bomo tudi v sosednje inozemstvo, posebno v večja mesta, ki jih bodo nujno potrebovala. Živine in prešičev, mleka, masla, sira, mesa, masti in slavnih kranjskih klobas ne bomo toliko pridelali, da bi jih ne mogli prodati. Živina bo torej tisto, za kar se bomo morali posebno brigati, ako hočemo, da ostanemo gospodarsko močni. Živinorejo, prešičerejo pa tudi konjerejo bo treba povzdigniti pa tudi varovati, ako hočemo, da pridemo do resničnega uspeha.

Gotovo prinaša živinoreja lepe dohodke, ampak vedno le toliko časa, dokler imamo srečo pri živini; nesreča pri živini pa ne napravi le škode gospodarju, ampak mu lahko preobrne in uniči vse gospodarstvo. Zguba ene kravice pokoplje majhnega gospodarja, zguba nekaj glav živine zadene v živo srednjega, močnejšega kmeta, in pogosto smo že videli, da so velike, nepričakovane neizgode spravile tudi veliko posestvo na boben. Od živine pričakujemo dobiček, toda nesreča nas pripravi ob nje in kupiti si moramo drugo žival; marsikdo, ki je težko čakal, da bo imel dobiček od živali, da jo bo enkrat dobro prodal, mora sedaj premišljevat, kje bo dobil denar, da si bo lahko drugo žival kupil. Strah pred nesrečo pri živini ali pa nastale

nezgode pri nji, zagreni dostikrat kmetu veselje do živinoreje in do vsega gospodarstva; gotovo bi marsikateri kmet z večim veseljem gospodaril, si več lepše živine nabavil, ako bi ga ne mučila skrb, kaj bo, če pride nesreča v njegov hlev. Ako tem premišljujemo, pridemo gotovo vedno do gotovega zaključka, da more proti nesrečam pri živini posestnik le takrat biti brez skrbi, ako bi jo imel zavarovano, tako da bi ga nesreča, ako bi ga zadela, vendar ne mogla preobčutno gmotno oškodovati. Posestnik, ki dobro zavaruje svojo hišo in svoje posestvo, lažje in mirnejše spi, kakor oni, ki ga ne zavaruje; ravno tako bi gospodar, ki bi imel zavarovano svojo živino, mirnejše gospodaril in se z večjim veseljem brigal za svojo živino, kakor pa sedaj, ko je nima zavarovane in tudi nima priložnosti, da bi jo zavaroval. Prav nič ni čudno, da so zahteve po ustanovitvi zavarovanja za živino nastale med posestniki samimi; pa ne samo to, ampak kmetje so si že dolgo sami skušali ustanovljati take zavarovalnice, seveda včasih z večjim, včasih z manjšim uspehom; gotovo je le, da so vsikdar čutili potrebo zavarovanja živine.

Dandanes imamo zavarovalnice za vse noče stvari, proti požaru, toči, dežju, tatvini, vltomu, za življenje, boleznim, onemoglost, za jamstvo in tako naprej, vendar pa lahko rečemo, da se vsa ta zavarovanja v marsičem razlikujejo od zavarovanja živine. Vsako izmed teh zavarovanj ima skoro izključno namen varovati le posameznega človeka ali pa kako družbo v primeru nezgode, koristi za splošnost ima navadno le malo ali nič. Drugače je z zavarovanjem živine; tudi to ima v prvi vrsti namen, varovati posameznega posestnika, ono mu hoče pokrivati škodo, ki mu nastaja vsled nesreč pri živini in tako zavarovati oslabiljenje ali celo razpad njegovega gospodarstva, poleg tega ima pa zavarovanje za živino velik pomen in veliko korist tudi za splošnost. Za povzdigo živinoreje je večjega pomena, kakor vsa premovanja in vse različne podpore. Kmet sam ima gotovo rajši dobro, lepo in drago živino v svojem hlevu, kakor pa slabo in malo vredno; ako ima pa vendar, posebno manjši posestnik, dostikrat le slabo ali celo bolešno živino, je vzrok ta, ker se boji nesreč pri živini, ki bi mu tem večjo škodo napravile, čim večja bi bila vrednost živali. Vse drugače bi pa bilo, ako bi imel priliko svoje živali zavarovati; brez pomisleka bi si izbral vedno lepšo žival, vsaj bi vedel, da mu takrat, ko se mu nesreča primeri in bo prišel ob živinče, zavarovalnica poravnala večino nastale škode in si bo lahko kupil zopet enako lepo žival. Zato raste število dobrih, posebno plemenskih živalij tam, kjer imajo vpeljano dobro zavarovanje za živino. Dežele, ki imajo dobro živinorejo, kakor Švica, Nemčija, Tirolska, Koroška, Avstrijska, Moravska, imajo tudi razširjeno in dobro vpeljano zavarovanje za živino.

S pomočjo zavarovalnice se zasledijo kužne bolezni že v njih začetku in še predno so se razširile in okužile cele kraje. Vsi še tako strogi predpisi in vse kazni dostikrat ne pomagajo, da bi posestnik kužno bolezen, ki se je pojavila med nje-

govo živino, takoj naznanil, temu je kriva včasih zanikernost, je večkrat pa nevednost, ker dotičnik res ne ve, kakšne vrste bolezni ima v hlevu. Drugače je pa v tistem kraju, kjer imajo zavarovalnico. Vodstvo dožene kmalu, kakšna bolezen da je in stori vse, kar je potrebno, da se bolezen kmalu zatne in ne razširi v celem kraju. Posebno važno je to v boju zoper tuberkulozo ali jetiko, ki je žal tudi pri nas že precej razširjena med domačo živino. Zavarovalnice za živino v Švici, na Bavarskem imajo v svojih pravih določilih, da mora vodstvo zavarovalnice in pa tudi vsak član paziti na to, ako nima kak član tako živino v hlevu, o kateri sumi, da je jetična. Kakor hitro vodstvo izve za tako žival, jo da natanko preiskati, in če se dokaže, da je žival res jetična, jo ukaže vodstvo takoj pobiti in odstraniti. Ako se jetična žival dosti zgodaj zakolje, je navadno meso še precej dobro, doseže se zanj precej lep izkupiček, preostalo škodo pa pokrije zavarovalnica. Tako je ustrezno posestniku, ki se iznebi bolne živine, ravno tako je pa ustrezno tudi drugim članom, ker se o pravem času iznebi iz svojega kraja živalij, ki bi lahko okužile z jetiko njihovo zdravo živino.

V splošno korist je tudi meso od živalij, ki se vsled ukaza zavarovalnice v sili zakoljejo. Kadar se pripeti kaka nezgoda ali pa žival oboli, gospodar pogosto predolgo čaka z zakolom bolne živali. Dostikrat ne pozna pravočasno nevarnosti in upa, da se bo vendar na boljše obrnilo in da bo mogoče živinče rešiti. Šele, ko žival popolnoma oslabi in ni nobenega upanja več na ozdravljenje, jo ali sam zakolje ali pa skuša še prodati. Toda večina mesarjev take živali z ozirom na svoj dober glas sploh kupiti ne mara, če jo pa že ta ali oni kupi, obljubi mu tako oderuško ceno, da ostane posestniku vselej občutna škoda. Pa tudi ako jo sam zakolje in sam prodaja, dobi le malo zanj, posebno ako je meso že na prvi pogled neokusno ali celo zdravju škodljivo, da se inora po zakonu od mesogleda zapleniti ali konfiscirati. Drugače je pa tam, kjer imajo zavarovalnico. Član naznani vodstvu zavarovalnice v njegovem kraju nezgodo ali obolenje svoje živali in vodstvo skrbi takoj za to, da se žival natančno preišče. Ako ni nič ali pa le malo upanja, da bi žival še okrevala, jo ukaže vodstvo takoj pobiti. Ako je meso še dobro in okusno, poskrbi zavarovalnica sama za to, da se kolikor mogoče dobro proda in naposled da zavarovancu za preostalo škodo še primerno odškodnino. Zavarovalnice skrbijo tudi, da se ustanovljajo, kjer le mogoče, takozvane proste stojnice, to so javne mesnice, kjer se meso od v sili zaklanih živalij za primerno ceno prodaja. Posebno primerni kraji za take proste stojnice so večja mesta in pa industrijski kraji, kjer se meso najlažje in najhitreje proda. Videl sem v Celovcu, kako so se ljudje za meso, katero je tja pošiljala koroška zavarovalnica za živino, dostikrat naravnost stepli, tako da je bilo vedno v par urah razprodano in marsikdo, ki bi bil rad kupil, je moral prazen oditi. S prostimi stojnicami, ki se v zvezi z zavarovalnico lahko povoljno razvijajo in zalagajo z mesom, je pa ustreže-

no ne le posestniku živine in zavarovalnici, ampak tudi kupcem, konsumentom, ki vedo, da dobe tukaj natančno pregledano, zdravo in okusno meso za zmerno ceno.

(Dalje.)

Gospodarska obvestila.

g Centrala za preskrbovanje premoška se bo ustanovila v Belgradu in bo imela namen vse pokrajine naše države preskrbovati s premoškom.

g 32 kron se dobi sedaj v banki za en dolar.

g Cena sladkorju v Ljubljani je za en kilogram 6 K 80 vin.

g Cena pšenici padla. Kakor poročajo zagrebški listi, je zadnje dni padla cena pšenici od 260 in 280 K na 200 do 220 K.

g Krivica pri poštnih pristojbinah. Poštne pristojbine so se zopet tako zvišale, da so v prvi vrsti prizadeti reveži. Pri poštnih nakaznicah je za 26 K pristojbine 50 vinarjev, za 1000 kron samo 1 K 50 vinarjev. Ali je to kakšna primera? Revni sloji pošiljajo večinoma male zneske in se jim pozna vsak vinar, bogati sloji, ki pošiljajo na tisoče in bi lahko več utrpeli, pa primeroma najmanj plačajo. Poleg tega so udarjeni z novimi pristojbinami tudi naročniki časopisov, za katere gre večinoma manjša vsota, za katero pa je treba plačati visoke pristojbine. Našim poslancem priporočamo, da to stvar ministru pojasne.

g Oddaja premoženja v Nemčiji bo znašala 70 do 90 milijard, nekako polovico vsega državnega dolga. Premoženja do 20 tisoč mark bodo obdačena z 10 odstotki, velika premoženja pa z 60 do 70 odstotki.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 3% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Listek

Zakriški cunjar.

Povest. Spisal Limbarski.

(Dalje.)

»To vemo vsi.« — potrjuje resno Klavsova Ančka. — »Kdor mnogo potuje, veliko vidi in se marsikaj nauči.«

»Tako je že marsikdo dejal,« — se pobahal cunjar in pogladil zadovoljno po bradi. — »Tri fare okrog me poznajo, vse me spoštuje, sovražnika nimam; kogar vrečam, me pozdravi in pokliče po imenu.«

»Dobri ljudje so povsod priljubljeni,« — je hitro opomnila Ančka. — »Le hudobnež more sovražiti poštenjaka.«

»Hudobnežu je pa posmehovalec najbližji,« — je dostavil cunjar s poudarkom. — »V najtežjih urah se reži človeku v obraz, vsaka beseda mu je posmeh in kretanja škodoželjnost; potrtega tolaži z nasmehom in reveža obsiplje z zaničevanjem.«

»Menda ne mislite nas?« — mu je segla v besedo Mana, ki dozda še ni bila žrhnila besedice.

»Tebe prav gotovo ne, Mana,« — se je opravičeval cunjar, vesel, da more odgovoriti svoji izvoljenki. — »Da so vsi taki, kakor so Kosovi in Malinovi, bi imeli na zemlji nebesa. Treba bi ne bilo nobenega ključa in nikakih postav, orožniki, sodišča in ječe bi bile odveč.«

»Ali so Vas Zakrižani že kdaj okradili?« — je radovedno poizvedovala Ančka.

»Kaj še,« — je zanikal cunjar z zaleglim glasom, hotoč popraviti, ako se ni morda prav izrazil. — »Celo varujejo me, dobri sosedje; vežna vrata mi je nocoj nekdo s klinom zabil in varhinjo so mi tudi te prinesli Tista, ki straži vrane v Klozovi kozuzi, je neke noči sedela pod oknom moje kočice.«

»Gotovo ste se je ustrašili,« — ga je nihalala Ančka, ki je s težavo zadževala glasen smeh.

»Misliš, da sem Ježeva Katra,« — jo je zavrnil nevoljno cunjar, — »ki je takoj po solnčnem zatonu bežala pred sivo skaljo, misleč, da jo preganja mrtvec zavit v belo ruho.«

»Kdo pa je Klinčevko strašil?« — ga je podražil Tonček proti volji svojega očeta, ki ga je ostro pogledal in Cilka ga je svarilno dregnila s komolcem.«

»Kdo neki? Sam zlodej, ali pa njen stari, ki je poginil tam nekje v Ameriki, najbrž pa sta bila oba,« — je razlagal malomarno cunjar, ki mu je bilo neljubo Tončkovo vprašanje.

Glasi smeh je sledil prekanjenemu odgovoru. Tonček pa je dostavil: »Tako se godi človeku, če je sam; dolgčas mu je in strahovi iščejo njegove družbe. Miha, vi se hoste morali tudi oženiti.«

Udaril je na pravo struno. Miha je vprašalno uprl pogled v Mano, radoveden, kaj bo odgovorila ona. Ker je molčala, je začel boječ s polslišnim glasom: — »Stvar je lahka, ako bi hotela Mana...«

»Ali vas oviram?« — ga je zavrnila nevoljno Mana. — »Sem vam li že kdaj branila?«

»To se pravi, če bi me hotela,« — je popravil Miha jecljaje ter izpil kozarec vina, da zakrije rdečico, ki ga je oblila.

Zabava je priklopela do vrhunca. Po sobi je odmeval glasen smeh, gostje so napivali Mani, prihodnji nevesti, in peli zdravice cunjarju, bodočemu ženinu. Račevala se je tudi Mana in ni bila prav nič huda na svojega starega ženina, ki je postal čedalje bolj zgovoren. Najraje bi bil

zaplesal, da ni Malin omenil, da poštna zabava ples popolnoma lahko pogreša.

Veselje je počasi pojemale, polagoma so se jeli razhajati. Tonček se je prvi zmuznil v vežo, kar ga je izdalo, da nekaj namerava. Za njim je odhajal cunjar, Mana mu je hitela odpirat vežna vrata, katere bi bil sam v temi težko našel. — »Kako nepopisno mi je sladko pri srcu,« — ji je zatrjeval, stiskajoč njeno nežno desnico. Takrat pa se je iz kuhinje tiho priplazil Tonček; z rokami, katere je namazal z mastnimi sajami, je pogladil parkrat obraz odhajajočega cunjarja, nakar se je neopažen zopet zmuznil v sobo.

»Mana, ljuba Mana, preveč me osrečuješ,« — je vikal cunjar, prepričan, da ga boža njegova nevesta. Mana pa je hitro odprla duri in Miha je bil na prostem. V najslajših občutkih je stopal po vasi, ki je o sreči sanjala ob njem, proti svoji koči; zdelo se mu je, da se mu raz nebo smehljajo zvezde, da drevje in grmovje govori o njem, najsrečnejšem človeku na zemlji.

Malinovi pa so se nevoljni pomikali proti domu. Molče in zamišljen je stopal Tonček ob očetu, ki je ostro obsojal njegovo dejanje kot neotesanost in pregreho zoper četrto božjo zapoved, katero Bog že na tem svetu strogo kaznuje. Tudi Cilka se je hudovala nad bratom, ne toliko radi cunjarja, marveč radi nevolje razžaljenege očeta.

Dolgo ni mogel zaspati cunjar tisto noč. Delal je račune brez krčmarja za boljšo bodočnost. Da ga Mana res ljubi, o tem ni več dvomil, ženitev se mu je zdela torej zapečaten. Z doto, ki jo prinese nevesta, bo kupil Malinovo bajto, vrt in njivico pod gozdom, morda celo del Kosove šume, raztezajoče se po hribu nad vasjo, pripade z Mano v njegovo last. Šele proti jutru je s takimi načrti rahlo zadremal. Močno trkanje na okno ga je prebudilo. Ježeva Katra je potrebovala iglo za šivanje, radi česar se je obrnila na cunjarja. Počasi ji je prilzeel odpirat in Katra je preplašena zastrmela v njegov črni obraz; da ni ravnokar vzhajalo solnce, bila bi gotovo pobegnila. Cunjar pa je takoj opazil osuplost poznane strahopetnice.

(Dalje.)

Kdo kaj ve! Kdo izmed vrnivših se iz Rusije ve kaj o Francu Grm, ki je služil pri 27. domobranskem polku 3. četi. Pogreša se od 14. januarja 1915. Blagovoli naj sporočiti proti povračilu stroškov Jožetu Grm, Vinji vrh št. 4, pošta Bela cerkev, Dolenjsko.

Kdo kaj ve! o Cirilu Kaplja, ki se je nahajal leta 1918. v bolnišnici (gospital) števil. 75 v mestu Kursku, kurske gubernije. Kdor kaj ve, naj blagovoli sporočiti Ani Kaplja, Volčja jama, smartno pri Litiji. Stroški se povrnejo.

Franc Jošt, k. k. Lir. 27, 3. stotnija, 4. vod, vojna pošta 53, se pogreša od 13. avgusta. Kdor kaj ve, naj sporoči na naslov Marija Jošt, Poljsica pri Podnartu, (Gorenjsko).

Kot neškodljivo, nedražljivo odvajalno sredstvo so Fellerjeve želodec okrepljene rabarbarske »Elsa-kroglice«. 6 škatljice za 12 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 16 (Hrvaško). Fellerjev »Elsa-fluid« 6 dvojnatihi ali 2 specialni steklenici veljajo 24 kron. Omet in poštnina se računa posebe. Čim več kdo skupno naroči, tem več prihrani na poštnini. 2283

Breža krava pincgavske pasme, ki zna voziti ter bo koncem meseca julija skotila, je naprodaj pri Andreju Zankar, posestnik Stob 61, p. Domžale, 10 minut od železniške postaje. Pismenim vprašanjem naj se priloži znanca. 4014

Oddaja jedilnega olja. Vnovčevalnici za živina in mast se je posrečilo dobiti s posredovanjem tukajšnjega odseka ministrstva za prehrano nad 20 vagonov finega namiznega olja španske proveniencije. To olje, ki dosepe v najkrajšem času, se bo oddajalo izključno občinskim, industrijskim in železniškim aprovizacijam za neobvezno ceno približno 24 K za 1 kg prevzeto v Ljubljani. Cene se razumejo bruto za neto. Prekupcem in špekulantom se olje ne bo oddajalo, zato se morajo aprovizacije, oziroma od njih pooblaščen reflektanti zavzeti, da bodo olje delili le naravnost med konzumente. Tozadevna obvezna nepreklicljiva naročila naj se pošljejo najkasneje do 15. t. m. ob enem s polovico kupnine Vnovčevalnici. Ostanek kupnine se bo plačal pri prevzemu. Oddajal se bo najmanj po en sod v približni teži 200 kg. Dan oddaje se bo naročnikom pravočasno prijavil. Pripomnimo, da cene olju rastejo; aprovizacije naj torej v lastnem interesu te prilike ne zamudijo. 3979

Išče se Marija Žnidaršič, roj. Grm in njena dva sinova **Alojzij in Ignac**; zanje bi rad zvedel njen mož ozir. oče v Sev. Ameriki. Njegov naslov je: **Alojzij Žnidaršič, Cabin Creek W. V. in care of Mr. Fr. Sakser 82 Courtlandt Str. New York, City U. S. A.**

Kdo kaj ve? **Francišek Košir** s Pristave pri Borovnici se pogreša že od oktobra 1. 1914. Bil je takrat v Galiciji pri 27. polku, 14. komp., voj. p. 65. Kdor ve kaj več o njem, naj obvesti **Franciško Košir na Pristavi pri Borovnici**, ki poravna vse morebitne stroške.

Vajenec

se sprejme takoj za dimniarsko obrt in sicer zdrav in pošten deček od 14 do 15 let star pri **Ant. Urbas, dimn. mojster v Cerklju pri Rakeku**. Priporočamo edino tovarniško zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov. Istotam se dobijo potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko in manufakturno blago. Blago za obleke. 3896

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7, za vodo desno.

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginuti ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 5—, za podgane in miši K 5—; za ščurke K 6—; posebno močna tinktura za stenice K 6—; uničevalec moljev K 3—; prašek proti mrčesom K 3— in 6—; mazilo proti ušem pri ljudeh K 3—; mazilo za uši pri živini K 3—; prašek za uši v obleki in perilu K 3—; tinktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (uničevalec rastlin) K 3—; prašek proti mravljam K 3—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport **M. Jünker, Zagreb 1, Petrinjska ulica 3.**

Ajdo za seme

sivo in črno prodaja tvrdka **I. Rnez, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 3.**

Krmila manjka!

Zato se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila. Da to krmno živina, perutnina dobro prebavi in popolnoma izkoristi, naj se pri- meša 2 krat na teden krmu, ena pest polna „Mastin“ to je dr. pl. Trnkóczy-a redilni prašek. „Mastin“ Paket velja 8 K, 5 paketov 15 K poš- tine prosto. 5 paketov zadostuje za 3 mesece za enega vola, kravo ali prašiča, da se zre- d. Dobiva se pri vsakem trgovcu.

Glavna zaloga: **lekarna Trnkóczy**
zraven rotovža v Ljubljani.

Mastin je bil odlikovan z najvišjimi kolajnami na razstavah: na Dunaju, v Parizu, Londonu in Rimu.

Na tisoče kmetovalcev hvali in rabi „Mastin“.

Lepa pol- lic in rok pr- nese m n o g o prednosti, tako v zdrav- stvenem kakor v družab- nem ozru. Fellerjeva po- polnoma neškodljiva pre- izkušena „Elsa“ pomada za obvarovanje in nego- vanje kože, odstrani ne- čistost kože, ojeđa prišče, brani proti solnčarici, solnčnim pegam, bori, raz- kavosti, velosti kože. — Lonček močnejše vrste 6 kron. Omot in poštnina se računa posebej najceneje.

Namesto škodljivega mila vzemimo za lica Fellerje- vo lilijino mlečno milo

Elza“, katero je danes se zelo drago ali ima se iste dobrote in neškodljivosti kakor pred vojno. Boljše in finejše za negovanje kože v današnjem času si niti misliti ne moremo. — se more doseči samo s Fellerjevo Bujne lase „Elsa“-Tanohina pomado za rast las. Okrepi kožo na glavi, preprečuje plešavost in pre godno osivelost. Lonček močnejše vrste 6 K. Omot in poštnina se računa posebej najceneje.

Za vsakdanje negovanje telesa toaletne pastilje za umivanje telesa, otroške kape, kakor za ustno vodo itd. Cena kartonu 1 K 50 v. — 5 seboj vzeti in povsod v žepu nositi se more bol ubla- žujoč, hladec, osvežujoč

Fellerjev „Elsa“ me tolni migrnski črtnik. V leseni cevki 2— K. Izvrsten proti glavobolu in migreni, rabi se tudi proti vbođljaju in ranitvi. Voda za oči (collyrium) 2 K 50 v. — Kapljice proti zobobolu 2 K 50 v. — Pravi zagorski prsni sok proti kašlju stekl. 4 K. Francovo žganjev stekl. 6—. in 16—K.

Za želodec, pra- va švedska tinktura, vel. stekl. 10 K — v, balzam (melen) ma- la stekl. 2 K — v. Kurja očesa od- strani brez bolečin Fellerjeva turist. tin- ktura „Elsa“ (teko- čina) skupaj s čo- pičem 4 K in turist. obliž po 4 K in 2— K. Proti potanju telesa in nog je Fellerjev „Elsa“ prašek z vsipom 2— K. Krmilni prašek za živino davno poznani se zopet dobi. Karton 2 K. Omot in poštnina se računa posebej in najceneje. Kdor naroči več, mnogo prihrani. Naročiti je treba pri lekarnarju **EVGENU V. FELLER**, Stubica, Elsa trg št. 16 (Hrv. Zagorje).

GOSPODARSKA PISARNA

DR. IVAN ČERNE

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
poslojce LJUBSKE POSOJILNICE.

daje nasvete v vseh gospodarskih zadevah in pre- moženjkih vprašanjih; izposluje posojila, posre- duje prodaje in nakup vrednosnih papirjev in tujea denarja, posređuje pri prodajah in nakupih vseh posestev, izvršuje cenitve in ogleda. Promet z Ameriko. Jedina pisarna te vrste v Jugoslaviji.

Uradujecod 8-1/2 ure dop.. od 3.-5 ure
pop. Vprašajte s pismom. znamka!

Mlinarji!

4 tečaje celotne mlinске oprave in 4 stope
takoј na prodaj. 3825
Elektrarna v Brodeh pri Vranskem.

Leopold Fon

delikatesna trgovina

Ljubljana, Stari trg šte. 6

nudi cenj. odjemalcem raznovrstno špecerijsko blago, čai, pečivo, kakor tudi južno sadje, limone, fige itd.; rum, konjak, slivovko, vino v stekl. in sodih na drobno in debelo. Blago se razpošilja v poštnih zavitkih od 5 kg naprej in po železnici. 3665

Pravo žolto domače milo za pranje

1 kg K 14.—, — 1 zaboček okoli 3¹/₂, kg franko K 49.—, pošilja po povzetju zavod za eksport

M. JUNKER, Zagreb št. 1, Petrićnska 3.
Z naročilom se prosil poslati tudi polovico zneska.

Toaletno milo po dnevnih cenah

Milo za britje K 3.—, 1 kg K 30.—, Krema za britje porcelan. lonček K 6.—, 1 ducat K 55.—.

Agitirajte
za
'Domoljuba'

Cementna strešna opeka

najbolj trpežne vrste

se dobi pri trvdki

Ivan Jelačin, Ljubljana
Emonska cesta 2. 4792

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.